

Èn ils scolasts surdumandads en la educaziun sexuala e prevenziun cunter AIDS?

Ils resultats da la retschertga 1998 tar var 1000 giuvenils da 16-17 onns

■ (anr) Dapi il 1993 è ina part da l'instrucziun dal stgalim superiur ultra da l'educaziun sexuala er la prevenziun cunter AIDS. Ina retschertga, fatga da divers gremis dal Grischun e preschentada ier a la pressa, dat ina invista en quai ch'ins ha cuntanschi sin quest sector. Per questa retschertga han ins dumandà cun in questunari 931 giuvenils dal 10avel onn da scola ch'han absolvi er il 9avel onn da scola en il Grischun. Ins ha vuli avair indicaziuns davart l'organisaziun ed il cuntegn da l'instrucziun, enconuschientschas dals giuvenils pertutgant quellas dus tematicas, lur ideas, giudicaments e giavischs.

Dretgas discrepanzas tranter giuvens e giuvnas

Ils resultats preschentads a la pressa mussan tenor Susanna Siegrist Moser, manadra da la cussegliaziun per dumondas da famiglia, sexualitad e gravidanza, ed Andrea Menn, manader da l'Agid grischun cunter AIDS ch'ina gronda part dals giuvenils grischuns, dentant betg tuts (quai vul dir var 10% dals giuvenils interrogads), han survegni in'educaziun sexuala ed in'instrucziun encunter AIDS. En bleras scolas vegnia impundi memia pauc temp per domadus secturs d'instrucziun. L'educaziun sexuala succedea en emprima lingua en la transmissiun da savida Savens vegnia dà memia pauca paisa als sentiments ed a las dumondas socialas sco p.ex. a la violenza sexuala ed a l'abus da l'integritad sexuala da creschids u d'uffants. Gist en quest sector sa mussan tenor Siegrist Moser malgrà ina gronda savida generala dretgas discrepanzas tranter giuvens e giuvnas. Las giuvnas hajan ina savida pli profunda ed exacta en dumondas sexualas, tar ils giuvens sajan savens anc adina avant maun tscherts clischés antiquads sco p.ex. ch'ina dunna na possa vegnir en speranza sch'ella n'haja betg in orgassem.

Scolasts surdumandads?

A blers interrogads haja pari -uschia Siegrist Moser- che lur persona d'instruc-

La cumissiun dad Aids cun il cusseglier guvernativ Joachim Caluori (amiez).

FOTO T. DEFILLA

ziun saja surdumandada per tractar quests temas. Perquai sa manifesteschia cleramain il giavisch da consultar persunas d'ordaifer sco in spezialist d'in post da cussegliaziun, ina media u in medi (en questa succesium). Il pli negativ saja vegnida taxada l'educaziun sexuala sco part da l'instrucziun religiosa. Sin il sector dad AIDS na dettia tenor Menn naginas differenzas significativas tranter las schlattainas. Mancanzas da savida existian en emprima lingua tar ils temas tabuisads sco sex oral ed anal u er charezza homosexuala. Bleras persunas d'instrucziun hajan evidentamain difficultads da tractar quests temas. Quests resultats relativamain buns sin il sector da la savida na sajan dentant naging motiv per betg

far quitads, perquai che - tenor l'experientscha- il cumportament na vegnia betg dictà mo da la savida. Aspects socials (p.ex. cumpetenza communicativa) e persunals sajan fitg impurtants. Ma gist per quests aspects haja la retschertga tratg a glisch mancanzas considerablas.

11 raccomandaziuns

Che a basa dals resultats da la retschertga haja la gruppa da lavur formulà 11 raccomandaziuns ha relatà Christian Sulser, manader dal post da lavur pedagogica dal departament d'educaziun dal Grischun. La raccomandaziun 1 p.ex. giavischa l'integrasiun da l'educaziun sexuala e la prevenziun cunter AIDS sco materias obligatorias en ils plans d'in-

strucziun da las scolas popularas e dals progimnasis resguardond expressivamain er temas sco «violenza sexuala» ed «educaziun tenor la schlattaina». La raccomandaziun 3 vul ch'en la scolaziun da tut las persunas d'instrucziun sajan d'integrar l'educaziun sexuala e la prevenziun cunter AIDS en ils curriculumms. E la 9avla raccomandaziun giavischa ch'il chantun procura per l'instituziun ed il manaschi d'in post spezialisà per pedagogia sexuala. Per questa raccomandaziun ha cusseglier guvernativ Joachim Caluori mussà bler'inclotta. Tenor el saja quai en l'interess da la giuventetgna da metter a disposiziun las finanzas per in tal post tant dal chantun sco era da las regiuns e da las vischnauncas.